Kannanotto Pohjois-Kymen musiikkiopiston tulevaisuudesta

Haluamme ottaa kantaa Kouvolan kaupungin sopeuttamisohjelman valmisteluun, jossa yhtenä vaihtoehtona ehdotetaan Pohjois-Kymen musiikkiopiston kuntarahoituksen lakkauttamista. Perusteluna suunnitellulle toimenpiteelle on kaupungin taloustilanne ja tarve tehdä säästöjä. Kuntarahoituksen lakkauttamisen todennäköisenä seurauksena olisi toiminnan alasajo.

Pohjois-Kymen musiikkiopisto tarjoaa tavoitteellista musiikin opetusta ensisijaisesti lapsille ja nuorille. Oppilaita musiikkiopistossa on yli 1000. Opetusta annetaan tällä hetkellä monipuolisesti 11 eri opetuspisteessä. Kouvolan alueella opetusta annetaan Kouvolan keskustan lisäksi Kuusankoskella, Valkealassa, Inkeroisissa, Elimäellä ja Jaalassa. Lisäksi oppilaitos tarjoaa opetusta myös lähikunnissa, Iitissä ja Luumäellä. Oppilaitos järjestää joka vuosi yli 200 kuntalaisille maksutonta konserttia ja muuta kulttuuritapahtumaa edellä mainituilla paikkakunnilla. Oppilaitoksen hakijamäärät ovat olleet nousussa vuosittain.

Pidämme Kouvolan kuntarahoituksen lakkauttamista lyhytnäköisenä ja seurauksiltaan vakavana säästökeinona. Kaupunki ja samalla myös muut lähikunnat menettäisivät huomattavan määrän valtionosuutta kunnissa asuvien lasten ja nuorten harrastustoimintaan. Suunnitelman vaikuttavuutta ei ole arvioitu. Onko kunnilla tähän varaa?

Valtio ohjaa kuntia järjestämään toimintaa, jota pidetään yhteiskunnallisesti merkittävänä. Taiteen perusopetusta ohjaa laki, jolla toimintaa säädellään, ja opetussuunnitelmien perusteet määrittää Opetushallitus. Oppilaitosten rahoituspohja perustuu valtakunnallisesti valtionosuusjärjestelmään, kuntarahoitukseen ja oppilasmaksuihin.

Rahoituksesta

Vuonna 2025 Pohjois-Kymen musiikkiopisto sai valtionosuutta 1 685 865 euroa. Valtionosuus on myönnetty vain Pohjois-Kymen musiikkiopistolle, eikä se ole siirrettävissä toiselle toimijalle. Toimiakseen Pohjois-Kymen musiikkiopisto tarvitsee myös kuntarahoitusta. Vuonna 2025 Kouvolan kaupungin rahoitusosuus oli 632 524€, joista musiikkiopisto maksoi kaupungin tilavuokrien ja muiden ostopalveluiden muodossa takaisin lähes 220 000€. Iitin rahoitusosuus oli 52 417€ ja Luumäen osuus 24 000€. Oppilasmaksujen rahoitusosuus oli 415 000€, jonka lisäksi oppilaitos teki varainhankintaa.

Oleellista on, että Kouvolan kaupungin rahoitusosuus on niin merkittävä, ettei oppilaitos pysty toimimaan ilman sitä. Oppilaitoksen toiminnan alasajon myötä menetettäisiin samalla myös valtionosuus, joka on suunnattu paikallisten lasten ja nuorten tavoitteelliseen harrastustoimintaan. Mikäli kuntarahoituksen leikkausten myötä oppilaitoksen toiminta joudutaan ajamaan alas, tarkoittaa se yli 1,6 miljoonan euron valtionosuuden menetystä, 65 henkilön työtehtävien lakkauttamista ja yli tuhannen oppilaan harrastustoiminnan lakkauttamista.

Kuntarahoituksen määrä vaikuttaa oppilaitoksen mahdollisuuteen tarjota opetustunteja. Opetustuntiperustainen valtionosuus taas tarkoittaa sitä, että opetustuntimäärät ovat suoraan yhteydessä valtionosuuden määrään. Näin ollen jokainen opetustunti, joka joudutaan vähentämään, vähentää suoraan samalla myös valtionosuutta.

Lainsäädännöstä

Taiteen perusopetus on tavoitteellista tasolta toiselle etenevää, ensisijaisesti lapsille ja nuorille järjestettävää eri taiteenalojen opetusta. Samalla se antaa oppilaalle valmiuksia ilmaista itseään ja hakeutua asianomaisen taiteenalan ammatilliseen ja korkea-asteen koulutukseen.

Taiteen perusopetus tarjoaa lapsille ja nuorille laadukkaan ja opetussuunnitelmaan sidotun harrastuksen, jonka tarkoitus on myös varmistaa, että taiteenalojen ammatillinen polku on mahdollista saavuttaa. Kysymys ei ole kerhotoiminnasta, vaan ainutlaatuisesta koulutuspolusta, johon kunnat ovat vahvasti sitoutuneita. Opetusta antavat alalle korkeasti koulutetut, kelpoiset opettajat, ja toiminta nähdään yhteiskunnallisesti merkittävänä. Musiikkioppilaitoksen merkitystä yksittäisen oppilaan hyvinvoinnin kannalta ei myöskään voi olla huomioimatta. Musiikkioppilaitos pystyy tarjoamaan lapselle ja nuorelle turvallisen kasvuympäristön ja tuo heidän elämäänsä pitkäaikaisia, turvallisia aikuisia.

Pohjois-Kymen musiikkiopiston toiminta tukee Kouvolan kaupungin veto- ja pitovoimaa. Esitämme, että Kouvolan kaupunki luopuu Pohjois-Kymen musiikkiopiston kuntarahoituksen lakkauttamisesta ja turvaa opetuksen jatkuvuuden. Ennen musiikkiopistoon kohdistuvia rahoitusratkaisuja on arvioitava niiden vaikutukset oppilaisiin, henkilöstöön, alueelliseen saavutettavuuteen ja valtionosuusrahoitukseen sekä kuultava oppilaitosta ja henkilöstön edustajia.

Kouvolassa 5.10.2026

Kirsi Saari
OAJ:n Pohjois-Kymen musiikkiopiston opettajien paikallisyhdistys ry,
Puheenjohtaja

Juhana Lindström
Suomen musiikin- ja taideopettajien liitto SMOL ry,
Puheenjohtaja

Agnieszka Terho
Pohjois-Kymen musiikkiopiston luottamusmies,
OAJ

OAJ:n Kymenlaakson alueyhdistys ry:n hallitus

Suomen musiikin- ja taideopettajien liitto on osa Opetusalan ammattijärjestö OAJ:ta.